

स्तम्भोक्तताञ्च शुभाशुभायं संलक्षयेन्निलपाणि-
पादः । पूर्वेण सादन् सुखविस्तृष्टिं करोति वज्रे
द्विधि वज्रभोतिम् : काकोऽधेनायं द्विधि दक्षिणस्यां
नैर्हृत्वादिगोपरलक्ष्यदिष्टः । जलेशदेशेऽभिमतार्थसिद्धि-
र्वायोर्द्विधोतिप्रभवात्यष्टिः । सौम्ये सुखारोग्यसमी-
हितार्थमीशानदेशे वितरत्यभोष्टम् । बलौ विलुप्ते करटैः
समन्तात् कार्यं विमिश्रं परिभाषनीयम् । बलिं विकीर्यापि
न भवत्यनि काकास्तदानीं भयदा भवन्ति । क्षीरद्रुमा-
रामचन्द्रप्रथेय, सरित्समीपे त्रिदशालयेषु । देवो
बलिभूतदिनाष्टौ सुकुम्भापदध्योदनतण्डुलाद्यैः” । इति
काकबलिदानशकु० । “पिण्डत्रयस्याथ विधानमेतदाख्या-
यते यत् किञ्च नारदाद्यैः । इष्टं मनोन्मूर्ध्नि शुभं-
शुभञ्च यथावदक्षिन् कथयन्ति काकाः । गत्वा शुभेऽङ्ग
महरे चतुर्थे देशेषु पूर्वप्रतिपादितेषु । नरेण पिण्ड-
त्रयभोजनायं काकाः प्रयत्नेन निमन्त्रणीयाः ।
ततः प्रभाते ह्युपलभ्य भूमिं तस्याञ्च पूर्वोदितमन्त्र-
युक्ता । मन्त्राण्युत्तैषापतिबोकापादाः काकाश्च पुंसां
क्रमतोऽङ्गीनीयाः । दध्योदनाद्यविहितं निवेश्य
पिण्डत्रये मण्डलकस्य मध्ये । अथर्चयेदक्षतपुष्प-
धूपमैत्रोदरैर्यज्ञपरो मनुष्यः । तेषु क्षिपेत् प्राग्दिग-
तुकमेव पिण्डेषु हेम प्रथमे, द्वितीये । रुध्रं, तथा
लौहलवं तृतीये, शेषं च कुर्याद्वलिपिण्डत्रयम् ।
त्रिःसप्तलवो विनिवेशपिण्डे पिण्डा निवेश्या बलिभो-
जनेभ्यः । मन्त्रोक्तमावाहनतोपितेभ्यः कार्यं विचा-
र्याऽपसरत्ततश्च । काकेन भुक्ते सुसुवर्णपिण्डे ज्ञेयं नरेणो-
त्तममात्मकार्यम् । भुक्ते सरूपे खल मध्यमं स्याद्भुक्ते स
लोहे त्वधमं प्रदिष्टम् । विषादवाणिज्यविषाददृष्टिज्जेषाञ्च-
चित्ताक्षिभोगरोगाः । संयामसेवान्तपकार्यदेशाः
इत्यादयोऽस्मिन् परिभाषनीयाः । चेष्टाः सुरामा विद-
धाति याति प्रदक्षिणं दक्षिणपक्षमुच्चैः । प्लोवां
तथोच्चं कुरुते सशब्दः स्थानं मनोज्ञं श्रयति द्रुमञ्च ।
एवंविधां यो विदधाति चेष्टां पिण्डं समादाय शुभं
खनोऽसौ । अमोदकार्यादधिकं करोति चेष्टात्रिपर्या-
सतयान्यथात्वम् । पिण्डं समादाय यदि प्रधानं
शान्तं दिशं गच्छति काकपक्षी । पूर्णं फलं तत्
कुरुते नराणां चिकीर्षिते वस्तुनि यत्न तत् । काको
गृहीत्वा यदि मुख्यपिण्डं प्रयाति दीप्रां ककुभं तदानीम् ।
अत्यत्तमं कार्यफलं प्रदर्शयति ततः समस्तं विनिहृत्य-

वश्यम् । द्वितीयकं यद्यपि ह्यत्वं पिण्डम् प्रदीयते शान्त-
दिगाम्रयेण । फलं तदानीं शुभदं नराणां यार्थं खनो
जल्पति कार्यजातम् । काके समादाय जघन्यपिण्डं
याते प्रदीप्रां ककुभं वदन्ति । कार्यं जघन्यादधिकं जघन्यं
स्यान्मध्यमं मध्यमपिण्डभागे” । इति बलिदाने पिण्ड-
त्रयशकुनम् । “महर्षयो वायसशाकुनस्य वदन्ति सारा-
दपि सारभूतम् । पिण्डाष्टकं यत्तदशेषमेतदाख्यायते
कार्यविनिश्चयार्थम् । शुभेऽङ्ग काकानधिरास्य सायं
पिण्डाष्टकं भोक्तुमथ प्रभाते । यत्काकभोग्यानि
सम्प्राप्तान्यादाय यायाद् बहिरप्रमत्तः । एकान्तदेशे
तरुपार्श्वभूमौ मृद्भोग्याभ्यासपक्षेपितायाम् । सत्पञ्च-
गव्येन ससृजितायां सौम्योपहारैरुपशोभितायाम् ।
विधाय पूजां कुलदेवतानां मध्ये ततोऽष्टाखपि दिक्षु
देयम् । भक्तेन सर्पिर्देधिभिन्नितेन पिण्डाष्टकं प्राग्दि-
गनुक्रमेण । पक्षोन्मूर्ध्नि करालचन्द्रेण विष्णुं
विरिञ्चिं धनदं महेशम् । पूर्वादिदिशाक्रमयोजितेषु
न्यस्येत् कषादष्टसु पिण्डकेषु । नमोऽर्पितान् प्रण-
वेश्य सर्वस्ततोऽर्चयेत्तद्विजयाममन्त्रैः । अर्घासनाले-
पनपुष्पधूपैर्नैवेद्यादीपाक्षतदक्षिणाभिः । अथर्चितेभ्यो
विधिनोदितेन पिण्डाष्टकं तत् वितरेत् द्विजैः । मन्त्रेण
संमन्त्र्य निवेदनायं कार्यं विचिन्त्यापसरेञ्च किञ्चित् ।
काकेन पिण्डे प्रथमे मृहीति तिष्ठन् प्रजन्तु वापि भवेत्
कृतार्थः । उद्देश्यशकौ विफलं प्रयाणे, हानिः
कलिव्वा भवति द्वितीये । यास्ये रुगापङ्कजमृत्पत्रः स्रुः
पिण्डे चतुर्थे विजयो रणेषु । स्याद्वैष्णवेऽभीष्टमकट-
साध्यं भवेत् प्रवासो विफलश्च यत्र । नास्तीह तन्नि-
खयमेव कार्यं भुक्ते न यत् सिद्धति सौम्यपिण्डे ।
सन्तापशौको विफला च यात्रा पिण्डेऽस्ते वायसमन्त्रिते
च । पिण्डं न मृह्णात्यथ वा न भुङ्क्ते चञ्चून्सर्वविधि-
पति द्विजो यः । कार्येषु सर्वेषु स न प्रयस्यो ब्रवीति
चोरं समरं स पुंशाम्”

काकरूहा स्त्री काकश्च रोहति अलरीचे मूलशून्यतया
जायते । (परगाढा) वन्दाकृष्टे त्रिका० ।

काकरूका पु० कुत्सितं करोति ऊ-ऊक कोः कादेशः । स्त्री-
जिते स्त्रीजितस्य स्त्रीमतानुसारेण कुत्सितकरणात्त-
थात्वम् । शनिर्जने इदिगम्बरे ४भीरो च त्रि० । तेषां
कुत्सितावरणात् तथात्वम् । करणे ऊक । ५८ध्मे पु० ।
दध्मेन धर्मावरणस्य कुत्सितत्वात् तस्य तथात्वम् ।